

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Paweł Księżak

w sprawie z protestu M.G, J.D., M.J., J.J., J.J.1 i J.J.2
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
przy udziale Prokuratora Generalnego oraz Przewodniczącego Państwowej Komisji
Wyborczej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 26 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Paweł Czubik Maria Szczepaniec Paweł Księżak
M.L.

UZASADNIENIE

Pismem z 15 czerwca 2025 r. (data stempla pocztowego) M.G, J.D., M.J., J.J., J.J.1 i J.J.2 złożyli do Sądu Najwyższego protest wyborczy przeciwko ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie wyniku ponownego głosowania. Zarzucili:

1. naruszenie przepisów kodeksu wyborczego dotyczących głosowania polegających na nieprawidłowym przeliczeniu głosów bądź błędnym przypisaniu ilości głosów przez komisje do właściwych kandydatów, które liczne to przypadki

zostały ujawnione w przestrzeni publicznej (co jest Sądowi Najwyższemu z urzędu wiadome), w obliczu czego prawdopodobne jest, że podobne procedury miały miejsce w innych obwodach do głosowania, zarówno w kraju, jak i poza jego granicami, zaś gdyby głosy zostały policzone w sposób prawidłowy, wynik wyborów mógłby być odmienny;

2. możliwość popełnienia - w związku z powołanymi wyżej rażącymi uchybieniami - przestępstw wyborczych, albowiem nie wykluczone jest, że podczas ustalania wyników głosowania w poszczególnych obwodowych komisjach wyborczych do naruszeń doszło w wyniku działań celowych;

3. że możliwość ustalenia w sposób pewny wyniku wyborów, również przy uwzględnieniu marginalnej różnicy w ustalonych dotąd ilościach głosów zdobytych przez obu kandydatów, możliwe jest wyłącznie po ponownym przeliczeniu głosów we wszystkich obwodach.

W proteście zawarto wniosek o wyłączenie imiennie wskazanych sędziów Sądu Najwyższego.

Pismem z 24 czerwca 2025 r. Państwowa Komisja Wyborcza wskazała, że wyraziła opinię w zakresie analogicznych zarzutów w stanowisku do sprawy o sygn. I NSW 9210/25. W stanowisku tym Państwowa Komisja Wyborcza wskazała, że protest powinien zostać pozostawiony bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego, sformułowany w treści protestu należało uznać za niedopuszczalny.

Wniosek o wyłączenie został bowiem złożony w treści pisma wszczynającego sprawę przed Sądem Najwyższym, a zatem jeszcze przed wyznaczeniem składu orzekającego w niniejszym postępowaniu. Tymczasem w uchwale składu siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z 26 lipca 2019 r., I NOZP 1/19, Sąd Najwyższy rozstrzygnął, że wniosek o wyłączenie sędziego niewyznaczonego do rozpoznania sprawy jest niedopuszczalny, przy czym sędzia objęty takim wnioskiem o wyłączenie może zasiadać w składzie sądu rozpoznającego ten wniosek. Stanowi o tym również obecnie art. 53¹ § 1 pkt 3 k.p.c.

W związku z powyższym, zgodnie z art. 53¹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy pozostawił przedmiotowy wniosek w aktach sprawy bez żadnych dalszych czynności.

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z treścią art. 321 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”), protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków określonych w art. 321 k.wyb.

W świetle art. 321 § 3 k.wyb. określającego warunki formalne protestu, osoba wnosząca protest powinna sformułować zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Protest powinien nadto spełniać warunki pisma procesowego określone przez art. 126 Kodeksu postępowania cywilnego.

Stosownie do treści art. 82 § 1 k.wyb. przeciwko ważności wyborów może być wniesiony protest z powodu: dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Sąd Najwyższy wskazuje, że zarzuty podniesione w proteście zgodnie z treścią art. 82 § 1 k.wyb. nie mogą być podstawą protestu wyborczego. Ponadto wnoszący protest nie przedstawili żadnych dowodów na potwierdzenie wskazanych przez siebie okoliczności. Podniesione zarzuty zostały sformułowane w sposób abstrakcyjny i ogólnikowy. Wnoszący protest opisali wyłącznie okoliczności o których przeczytali w mediach.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie przyjmuje się natomiast, że opinia wnoszącego protest, niepoparta żadnymi dowodami, może być zakwalifikowana wyłącznie jako opinia prywatna, a zarzuty sprowadzające się do hipotetycznego założenia o nieprawidłowościach nie mieszczą się w przedmiocie protestu określonym w ustawie (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 27

listopada 2019 r., I NSW 206/19). Co więcej, osoba wnosząca protest nie może skutecznie podnosić zarzutów o charakterze abstrakcyjnym, odnoszących się do ogólnie pojętych wydarzeń w kraju lub za granicą, o których protestujący jedynie słyszał. Przyjęty zarówno w Kodeksie wyborczym model protestów wyborczych polega bowiem na sprawowaniu przez Sąd Najwyższy indywidualno-konkretniej kontroli ważności wyborów. Brak natomiast podstaw prawnych do prowadzenia w tym zakresie kontroli abstrakcyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 listopada 2019 r., I NSW 235/19).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. orzekł jak w sentencji.

Paweł Czubik Maria Szczepaniec Paweł Księżak

M.L.

[r.g.]